

Athikele 18532

Karolo: Athikele ya Tlhabololo

Lefatshe ka fa tlase ga dinao tsa rona: Go akanyetsa ka kelotlhoko dikao tse di nang le dingwaga di le 135 tsa phetogo ya lenaga ka fa borwa jwa Aforika

Tshobokanyo

Mo tokomaneng ya gagwe ya 1925 e mo go yone a tlhalosang masaledi a ngwana wa kwa Taung, Dart o gatelela dilo di le mmalwa ka lenaga la kwa Taung, a umaka maemo a nako e e fetileng a tlelaemete, le ka fa dilo tse a di umakang tseno di nnileng le seabe ka gone mo tlhologong ya masika a rona a a nnileng teng pele batho ba nna gone. O gatelela gore kgaolo eno e e ka fa borwa jwa Aforika e omile gompieno mme e sa le e ntse jalo dingwaga di le dimilione di le someamarataro le botlhano. Kgopolo eno ya komelelo ya lobaka lo lo leele and stability e ne ya nna pono e bontsi bo nang le yone ka ga phetogo ya lenaga ka fa borwa jwa Aforika. Fano, re tlhagisa dintlha tsa go tlhabolola kgang eno, re simolola ka dithutopatlisiso tsa kwa tshimologong tse di simololang ka tsa fa dingwaga tsa bo1890 di ela go fela, tse di tshegetsang magatwe a ga Dart. Re sekaseka tiro ya babatlisisi ba lekgolo la dingwaga la bo20, ba ba neng ba tlhama dikao tsa phetogo ya lenaga, le fa go ntse jalo, mo e batlang e nna dikao tseno tsotlhe e ne e le tsa boleng. Ka ntlha ya kgatelopele ya thekenoloji, go tlhagile maano a mantsi a maša a a re nayang bosupi jwa ditiragalo tsa phetogo ya lenaga, a a lekeletsang dikao tsa nako e e fetileng, mme re aba tshobokanyo ka bokhutshwane ka mekgwa eno. Re rotloetsa gore go akanyediwe se se ntseng se dumelwa le go akanyetsa ditlhaloso tsa dikao tseno tse dintsi tsa lenaga, segolobogolo sekao sa 'sefatla sa naga ya Aforika'. Fa go ntse go tswelwa pele go ganetswa mefuta e e tshwanang ya lenaga le le tlhomameng ka kgatelopele ya saense, mareo ano a fitlhelwa e le a tsela e e feletsweng ke nako ya go akanya e bile e le ya bokolone. Gape re etse tlhoko gore mabaka a konokono a a rotloeditseng gore go dirwe patlisiso ka phetogo ya lenaga ke ao bontsi jwa one a ntshitsweng ke banetetshi ba ba tumileng ba dinaga tsa bophirima. Jaaka fa re keteka ngwaga wa bolegolo wa thibololo ya kwa Taung, re lebile pele go motlha o moša wa go batlisisa ka phetogo ya lenaga, e e tla dirwang ka kgatelopele ya thekenoloji le ka ditlhopho tse di farologaneng tsa mo nageng ya rona tse di tla tlhagisang boleng go ya pele, dikao tse di sa lemotshegeng tsa dinaga tse di ka fa borwa jwa Aforika le go tlhama mabaka go ya pele a a utlwalang a phetogo ya rona batho.

Botlhokwa jwa tshobokanyo eno:

Fano, re tlamela ka tlhabololo ya dikao tse di fetang dingwaga di le 100 tse di neng di dirisediwa go supa phetogo ya lenaga mo dinageng tse di ka fa borwa jwa Aforika. Re gatelela gore go botlhokwa go akanyetsa gape dikao tsa ga jaanong tsa phetogo ya lenaga le go sekaseka gore a di maleba mo dinageng tse di ka fa borwa jwa Aforika. E re ka thekenoloji e dirile kgatelopele, re tshwanetse go botsa gore a dikao tseno di sa ntse di le maleba kgotsa a di tlhoka go tlhabololwa. Jaaka banetetshi, re tshwanetse gore gape re sekaseke mareo a a dirisitsweng mo dipuisanong tsa bonetetshi go netefatsa gore a bontsha ka nepagalo dipono tsa ga jaanong tse di fetogang. Kwa bofelong, le fa tiriso ya mekgwa e e bontshang boleng le e e bontshang bontsi e na le mesola ya yone e e tlhomologileng, re akanyetsa thata tiriso ya mekgwa e mentsi ya go naya lenaga letlha go lekeletsa dikao tse di leng teng le go aga tse disha, tse di raraaneng le go feta.

Mafoko a konokono: phetogo ya lenaga, kago-sesha ya lenaga, sefatla sa lefatshe sa Aforika, go naya sefatla letlha